DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k vyhlášce, kterou se mění vyhláška č. 308/2017 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb, ve znění vyhlášky č. 227/2022 Sb., a vyhláška č. 309/2017 Sb., o žádostech a oznámení podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění vyhlášky č. 197/2025 Sb.

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Vyhláška č. 308/2017 Sb. a vyhláška č. 309/2017 Sb. jsou prováděcím právním předpisem k zákonu č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění dalších předpisů (dále jen „zákon“).

Novela vyhlášek je připravena na základě návrhu novely tohoto zákona, který byl do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR předložen dne 25. března 2026 jako sněmovní tisk č. 143 a byl projednán v prvním čtení dne 14. července 2026.

Návrh novely zákona reaguje na změny provedené v rámci tzv. Listing Act balíčku, zejména na novelu směrnice 2014/65/EU (MiFID II); tyto změny se promítají rovněž do vyhlášky č. 308/2017 Sb. Tato vyhláška transponuje směrnici Komise (EU) 2017/593 o ochraně prostředků patřících zákazníkům, povinnostech při řízení produktů a pravidel vztahující se na poskytování nebo přijímání poplatků, provizí nebo jiných peněžních či nepeněžních výhod, ve znění směrnice Komise (EU) 2026/374 ze dne 20. února 2026, která upravuje podmínky poskytování služeb v oblasti provádění transakcí a výzkumu třetími stranami investičním podnikům.

Navazující změny vyhlášky 308/2017 Sb. se týkají pravidel pro financování investičního výzkumu, která nově umožňují platby za služby v oblasti výzkumu oddělené od plateb za provádění obchodů nebo s těmito platbami spojené.

Návrh zákona dále s cílem snižovat administrativní zátěž ruší některé požadavky na subjekty na kapitálovém trhu. Zejména jde o zrušení požadavku na registraci další podnikatelské činnosti pro obchodníka s cennými papíry či organizátora regulovaného trhu nebo zrušení požadavku na dokládání svéprávnosti, např. v řízení o udělení povolení k činnosti investičního zprostředkovatele. Tyto úpravy je nutné promítnout do vyhlášky č. 309/2017 Sb. Novela vyhlášky obsahuje i další dílčí změny požadavků, které mají za cíl upřesnit stávající text (omezení požadavku na předložení výpisu z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence podnikatelů nebo aktualizace odkazu v § 7) nebo zohlednit budoucí přímo použitelné předpisy EU vydané podle článku 14 odst. 6 nařízení EP a Rady (EU) č. 648/2012, které budou upravovat seznam dokumentů přiložených k žádosti o povolení činnosti ústřední protistrany, a upřesní informace obsažené v těchto dokumentech. V této souvislosti se navrhuje zrušit § 7 vyhlášky k povolení ústřední protistrany, a to ke dni nabytí účinnosti těchto předpisů EU.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Vyhláška je navržena v mezích zmocnění, jež je upraveno v § 199 odst. 2 zákona k provedení § 7 odst. 5, § 14h písm. c) až e), § 15 odst. 7 písm. a), § 30a odst. 3, § 38 odst. 4, § 39 odst. 7 a § 115a odst. 4 zákona.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Vyhláška je zčásti transpozičním předpisem[1] a je v souladu s obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou soudních orgánů Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

V případě vyhlášky č. 308/2017 Sb. nezbytnost spočívá v potřebě splnění povinnosti transponovat směrnici Komise v přenesené pravomoci (EU) 2026/374, kterou se mění směrnice v přenesené pravomoci (EU) 2017/593, pokud jde o podmínky poskytování služeb v oblasti provádění transakcí a výzkumu třetími stranami investičním podnikům, které poskytují správu portfolia nebo jiné investiční či doplňkové služby (směrnice v přenesené pravomoci (EU) 2017/593 byla transponována prostřednictvím vyhlášky č. 308/2017 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb).
Zákon obsahuje zmocnění pro Českou národní banku k vydání vyhlášky, která stanoví podrobnější požadavky při poskytování úplaty za investiční výzkum odděleně od úplaty za provádění pokynů podle § 15cb zákona.
V případě vyhlášky č. 309/2017 Sb. je nutné zohlednit připravované změny zákona, zejména zrušení požadavku na registraci další podnikatelské činnosti obchodníka s cennými papíry a organizátora regulovaného trhu a s tím související zrušení zmocnění pro Českou národní banku k úpravě těchto požadavků vyhláškou. Současně je potřeba zohlednit budoucí přímo použitelné předpisy EU podle čl. 14 odst. 6 nařízení (EU) č. 648/2012, které upraví náležitosti žádosti o povolení ústřední protistrany. V návaznosti na jejich účinnost se proto navrhuje zrušit § 7 vyhlášky.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Nová právní úprava stanoví nová pravidla, která umožňují spojené nebo oddělené platby za služby v oblasti investičního výzkumu a provádění transakcí. Vyhláška může přinášet zvýšené náklady v podobě dodatečných nákladů dotčených subjektů v souvislosti se zapracováním úprav dle nového znění, avšak určité náklady vyplývají již ze současného znění novelizované vyhlášky, navíc se jedná výhradně o implementaci evropského práva. Změny vyhlášky č. 309/2017 Sb. mohou naopak přispět k mírnému snížení administrativní zátěže a souvisejících nákladů dotčených osob (například omezením požadavku na předkládání výpisu z obchodního rejstříku a vypuštěním povinnosti předkládat prohlášení o svéprávnosti).
Vyhláška nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Z úpravy navrhované vyhláškou nevyplývají zvýšené náklady ani pro Českou národní banku.
Pro podnikatelské prostředí České republiky budou dopady vyplývající z vyhlášky jen sektorové, omezené a převážně spojené s implementací unijní úpravy.
Předkládaný návrh vyhlášky nemá negativní sociální dopady, včetně dopadů na rodiny, ani nemá žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.
Předkládaný návrh vyhlášky nemá negativní dopady na životní prostředí.

---

[1] Směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2026/374 ze dne 20. února 2026, kterou se mění směrnice v přenesené pravomoci (EU) 2017/593, pokud jde o podmínky poskytování služeb v oblasti provádění transakcí a výzkumu třetími stranami investičním podnikům, které poskytují správu portfolia nebo jiné investiční či doplňkové služby.
Návrh současně provádí negativní implementaci práva Evropské unie spočívající v odloženém zrušení § 7 vyhlášky v návaznosti na přijetí přímo použitelného předpisu EU podle čl. 14 odst. 6 nařízení (EU) č. 648/2012.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů.
Navrhovaná právní úprava není v rozporu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Návrh vyhlášky není rovněž v rozporu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Vyhláška odpovídá rozsahu zmocnění uvedenému v § 199 odst. 2 zákona k provedení § 7 odst. 5, § 14h písm. c) až e), § 15 odst. 7 písm. a), § 30a odst. 3, § 38 odst. 4, § 39 odst. 7 a § 115a odst. 4 zákona a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky. Pokud jde o část vyhlášky, která novelizuje vyhlášku č. 308/2017 Sb., Česká národní banka bude vykonávat, v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, dohled nad poskytováním úplat za investiční výzkum a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a právních předpisů. Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Pravomoci a odpovědnosti jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním předpisem, organizační struktura České národní banky je veřejnosti k dispozici na jejích internetových stránkách. Praktický dohled bude prováděn standardním způsobem podle zákona. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány. Na internetových stránkách České národní banky je rovněž možné najít výklady a odpovědi na časté dotazy týkající se kapitálového trhu.
Subjekty dotčené regulací poskytování úplat za investiční výzkum nejsou subjekty závislými na získání veřejných zakázek.
Část vyhlášky novelizující vyhlášku č. 309/2017 Sb. má technický charakter; vzhledem k povaze změn vyvolaných změnou prováděného zákona zde nevznikají žádná korupční rizika.
U přijaté vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Zhodnocení dopadů na rodiny

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na rodiny.

11. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Navrhovaná právní úprava nemá územní dopady.

12. Zhodnocení dopadů na digitální prostředí

Vyhláška není v rozporu se zásadami digitálně přívětivé legislativy.

13. Odůvodnění případné navrhované odchylky v postupu projednání návrhu právního předpisu.

Při projednání návrhu se nepředpokládá odchylka od postupu projednání.

14. Informace dle zákona o regulaci lobbování

V souvislosti s tímto návrhem vyhlášky nebyly identifikovány osoby, které by podle zákona o regulaci lobbování vykonávaly lobbistickou činnost.

15. Konzultace

Návrh vyhlášky byl projednán v meziresortním připomínkovém řízení, které proběhlo od … do … 2026. Vyhláška je předkládána bez rozporu.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.
Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Na základě čl. 3.8 písm. h) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo u vyhlášky provedeno samostatné hodnocení dopadů regulace, neboť jde zčásti o návrh implementačního předpisu, kde není dána možnost diskrece a současně návrh implementačního předpisu nejde nad rámec požadavků práva EU. Zároveň je hodnocení dopadů obsaženo již v RIA k návrhu zákona. Návrh vyhlášky je návrhem prováděcího právního předpisu, ve kterém nejsou identifikovány nové dopady a který není zpracován nad rámec RIA provedené k návrhu zákona.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Ke změnám vyhlášky č. 308/2017 Sb.

K § 1

Z důvodů změny zmocnění v zákoně se upravuje i formulace v předmětu úpravy vyhlášky.

Do poznámky pod čarou se doplňuje transponovaná novela směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/593.

K § 17 odst. 1

V návaznosti na úpravu v transponované směrnici se vypouští část, která v ní již není nadále upravována. Ustanovení upravuje povinnosti spojené s úplatou za investiční výzkum v případě, že obchodník s cennými papíry provozuje samostatný platební účet určený pro tuto úplatu. Doplňuje se legislativní zkratka „účet pro výzkum“.

K § 17 odst. 2

Doplňuje se legislativní zkratka „obchodník s cennými papíry využívající účet pro výzkum“ pro obchodníka s cennými papíry, který poskytuje úplatu za investiční výzkum odděleně od úplaty za provádění pokynů a provozuje účet pro výzkum.

Upravuje se subjekt, kterému vznikají náklady, dle znění transponované směrnice.

K § 17 odst. 3

Upravuje se znění dle změn v předloze v transponované směrnici. Doplňuje se subjekt, kterému je norma určena. Ustanovení upravuje informační povinnosti obchodníka s cennými papíry spojené s úplatami za investiční výzkum.

K § 17 odst. 4

Upravuje se legislativní odkaz, který reaguje na změnu systematiky v odstavci 1.

K § 17 odst. 5 a 6

Upravuje se znění dle změn v předloze v transponované směrnici. Ta v čl. 13 odst. 3 uvádí dodatečnou podmínku, že obchodník s cennými papíry plní povinnosti podle čl. 13 odst. 1 a 1a. Tyto povinnosti jsou transponovány v § 17 odst. 1 a 2. Povinnost je dodržovat plyne dostatečně z těchto ustanovení. Doplňuje se také subjekt, kterému je norma určena.

K § 18 odst. 1 a 2

Upravuje se znění dle změn v předloze v transponované směrnici. Doplňuje se subjekt, kterému je norma určena. Ustanovení upravují povinnosti spojené s rozpočtem platebního účtu pro výzkum a se získáváním a nakládáním ohledně prostředků.

K § 18 odst. 3

Upravuje se legislativní odkaz, který reaguje na změnu systematiky v § 17 odst. 1, a dále se upravuje legislativní zkratka „účet pro výzkum“ dle § 17 odst. 1.

K § 18 odst. 4

Nahrazuje se původní znění, zrušené již v předloze v transponované směrnici, novou úpravou, která stanoví kritéria kvality pro každoroční posouzení a nezbytná nápravná opatření.

Ke změnám vyhlášky č. 309/2017 Sb.

K úvodní větě a § 1 odst. 1 písm. a) bodu 4 a 6

Jedná se o legislativně technické úpravy úvodní věty a § 1 k předmětu úpravy vyhlášky s ohledem na zrušení zmocnění pro ČNB ke stanovení podrobností náležitostí žádosti o registraci další podnikatelské činnosti obchodníka s cennými papíry a organizátora regulovaného trhu.

Úprava v § 1 odst. 1 písm. a) bodě 4 související se zrušením úpravy žádosti o povolení ústřední protistrany bude účinná až ke dni nabytí účinnosti příslušných přímo použitelných předpisů EU, blíže viz odůvodnění k § 7 (s pozdější účinností) níže.

K § 3 odst. 2 písm. b), § 6 odst. 2, § 8 odst. 3 písm. e), § 11 odst. 1 písm. k) a § 12 odst. 3 písm. a)

Odstraňuje se požadavek na předložení výpisu z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence podnikatelů. Jde především o formulační upřesnění a zjednodušení textu vyhlášky, vzhledem k tomu, že ve vztahu k českým osobám se již podle dosavadního znění uplatní obecné pravidlo podle § 15 odst. 4, podle něhož žadatel nemusí předkládat údaje nebo doklady, jsou-li mj. v aktuální podobě veřejně dostupné v informačních systémech veřejné správy. Navržená úprava proto nepředstavuje věcnou změnu rozsahu dokládaných údajů.

V návaznosti na odstranění písmene b) a následné přečíslování písmen v odstavci 2 byly napříč vyhláškou upraveny interní odkazy na toto ustanovení (v § 6, 8, 11 a 12).

K § 3 odst. 2 písm. i), § 10 odst. 1 písm. a) a f) a § 12 odst. 1 písm. c)

V písmeni i), původním písmeni j), se požadavek na předložení výpisu z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence podnikatelů formulačně zpřesňuje. Vzhledem k tomu, že se týká osob s kvalifikovanou účastí, ovládajících osob nebo osob žádajících o změnu či prodloužení akreditace, mezi nimiž mohou být i zahraniční osoby, není vhodné jej zcela vypustit. Navržená úprava proto vyjasňuje, že se tento doklad předkládá pouze v případě právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby se sídlem v zahraničí. Dokladem obdobným výpisu z obchodního rejstříku může být například výpis z evidence obdobné obchodnímu rejstříku nebo jiný rovnocenný doklad osvědčující existenci této osoby a základní údaje o ní.

Ve vztahu k českým osobám se již podle dosavadního znění uplatní obecné pravidlo podle § 15 odst. 4, podle něhož žadatel nemusí předkládat údaje nebo doklady, jsou-li mj. v aktuální podobě veřejně dostupné v informačních systémech veřejné správy. Navržená úprava proto nepředstavuje věcnou změnu rozsahu dokládaných údajů u českých osob.

K § 4 odst. 2 písm. b), § 10 odst. 1 písm. c) a § 13 písm. a)

V návaznosti na zrušení zákonného požadavku prokazovat svéprávnost žadatele se z prováděcí vyhlášky odstraňuje povinnost předkládat doklad o svéprávnosti.

K § 5

V písmeni c) bodě 5 se ruší povinnost dokládat návrh pravidel s uvedením způsobu ověřování svéprávnosti osob, pomocí kterých bude vykonávána činnost organizátora regulovaného trhu. Blíže viz odůvodnění k § 4 odst. 2 písm. b).

K § 7

Jedná se o legislativně technickou úpravu odkazu na zákon, neboť zákonná úprava byla na základě zákona č. 96/2022 Sb. přesunuta do § 115a odst. 4 zákona.

K § 7 (s pozdější účinností)

Novelizační bod, kterým se ruší § 7 upravující podrobnosti náležitostí žádosti o povolení k provozování činnosti ústřední protistrany, nabyde účinnosti ke stejnému dni, ke kterému nabydou účinnosti přímo použitelné předpisy Evropské unie vydané podle článku 14 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, jimiž se určí seznam dokumentů, které mají být přiloženy k žádosti o povolení ústřední protistrany, a upřesní informace, které

tyto dokumenty mají obsahovat. Cílem novelizačního bodu je tedy zrušit § 7 vyhlášky k povolení ústřední protistrany ke dni nabytí účinnosti příslušných předpisů Evropské unie, jimiž bude úprava obsažená v § 7 nahrazena.

K § 9

Zrušuje se § 9 vyhlášky v návaznosti na zrušení zákonného požadavku na registraci další podnikatelské činnosti obchodníka s cennými papíry a organizátora regulovaného trhu a souvisejícího zmocnění ke stanovení náležitostí žádosti o registraci této činnosti vyhláškou.

Nově bude muset obchodník s cennými papíry pouze informovat o této další podnikatelské činnosti v rámci žádosti o udělení povolení k činnosti (jejíž náležitosti jsou upraveny příslušným prováděcím nařízením) nebo v rámci oznámení změn skutečností, na jejichž základě získal povolení k činnosti (podle § 6 odst. 4 zákona). Organizátor regulovaného trhu bude muset informovat o výkonu další podnikatelské činnosti v rámci žádosti o povolení k výkonu činnosti (podle § 5 vyhlášky) nebo výkon této činnosti oznámit v rámci oznámení změny stanov spočívající ve změně předmětu podnikání (podle § 44 odst. 1 zákona).

Oznámení změny údaje uvedeného v žádosti o povolení k výkonu činnosti obchodníka s cennými papíry nebo organizátora regulovaného trhu by mělo obsahovat údaj, k jehož změně dochází, doplněný podle povahy změny o aktualizované informace či dokumenty, které jsou změnou dotčeny (např. dotčené vnitřní předpisy). Oznámení lze podat zejména prostřednictvím datové schránky, zmocnění k stanovení formátu tohoto oznámení zákon neobsahuje.

K účinnosti

Vyhláška nabývá účinnosti … 2026, tedy ke stejnému dni jako prováděný zákon, s výjimkou novelizačního bodu k § 7 a související úpravy v § 1 odst. 1 písm. a) bodě 4 vyhlášky č. 309/2017 Sb., který nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti přímo použitelných předpisů EU podle článku 14 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012. Na základě tohoto zrušovacího novelizačního bodu dojde ke zrušení úpravy v § 7 vyhlášky upravující povolení k provozování činnosti ústřední protistrany, která bude nahrazena těmito předpisy.

Na stanovení účinnosti mimo 1. leden či 1. červenec, jak to primárně předpokládá § 9 zákona č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv, je naléhavý obecný zájem. Ten je dán potřebou sladit účinnost vyhlášky se zákonem, který vyhláška provádí. V případě novelizačního bodu ke zrušení § 7 a související úpravy v § 1 je tento zájem dán potřebou sladit účinnost tohoto bodu s vydáním přímo použitelných předpisů EU, které úpravu v § 7 vyhlášky nahradí.

Pozn. V návrhu vyhlášky je pracovně uvedena účinnost k 1. lednu 2027. Tato účinnost byla zvolena s ohledem na § 9 zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv, podle něhož právní předpisy nabývají účinnosti zpravidla k 1. lednu nebo k 1. červenci, s tím, že bude podle potřeby upravena v pozdější fázi legislativního procesu v závislosti na konečné podobě účinnosti zákona, u jehož návrhu je nadále uvedena účinnost k 6. červnu 2026.